

Великодний Д. В.,
здобувач Національної академії
прокуратури України
(м. Київ, Україна)

УДК 343.137

СПРОЩЕНЕ ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ОКРЕМИХ КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ

В статті проаналізовано особливості законодавства, що регулює розгляд кримінальних проваджень в спрощеному порядку в суді першої інстанції таких країн Східної Європи, як Молдова та Білорусь. Визначено умови, порядок та особливості застосування спрощеного провадження в суді першої інстанції в даних країнах. Також встановлено випадки, в яких процедура спрощеного провадження не допускається та виявлено підстави для оскарження рішення суду першої інстанції. Внаслідок проведеного дослідження надано пропозиції щодо вдосконалення порядку спрощеного провадження в Україні.

Ключові слова: кримінальне провадження, спрощення провадження в суді першої інстанції, кримінально-процесуальне законодавство Молдови, кримінально-процесуальне законодавство Білорусії, судове провадження, угода про визнання вини.

Dmytro Velykodnyi. Simplified Procedure at Court of the First Instance in the Legislation of Some Countries of the Eastern Europe. – Article.

In this paper we analyze peculiarities of the legislation, regulating the consideration of criminal proceedings in the simplified procedure at court of the first instance of such countries of the Eastern Europe as Moldova and Belarus. The conditions, procedure, and peculiarities of using the simplified proceedings at the court of the first instance in these countries were defined. Also, the cases, when this procedure of the simplified procedure is not allowed, were determined and the basis for appealing the decision of court of the first instance were found out. As a result of the research carried out, the

proposals with regard to the improvement of methods of the simplified procedure in Ukraine were given.

Keywords: criminal proceedings, simplification of proceedings at court of the first instance, criminal and procedural legislation of Moldova, criminal and procedural legislation of Belarus, legal proceeding, confession of judgment.

Великодний Д. В. Упрощенное производство в суде первой инстанции в законодательстве отдельных стран Восточной Европы. – Статья.

В статье проанализированы особенности законодательства, регулирующего рассмотрение уголовных производств в упрощенном порядке в суде первой инстанции таких стран Восточной Европы, как Молдова и Беларусь. Определены условия, порядок и особенности применения упрощенного производства в суде первой инстанции в этих странах. Также установлены случаи, в которых процедура упрощенного производства не допускается и определены основания для обжалования решения суда первой инстанции. В результате проведенного исследования выдвинуты конкретные предложения по усовершенствованию порядка упрощенного производства в Украине.

Ключевые слова: уголовное производство, упрощение производства в суде первой инстанции, уголовно-процессуальное законодательство Молдовы, уголовно-процессуальное законодательство Беларуси, судопроизводство, соглашение о признании вины.

На сучасному етапі реформування правоохоронної та судової системи України постійно спостерігається нагальна потреба в удосконаленні розгляду кримінальних проваджень у суді першої інстанції. Саме перша інстанція є базисом для всієї системи кримінального судочинства та має найбільшу, порівняно з іншими інстанціями, кількість проваджень, що дуже відрізняються за змістом і ступенем складності. З реформуванням системи прокуратури України, оновленням її кадрового складу та зростанням рівня злочинності також значно зросло навантаження на її співробітників, особливо тих, до посадових обов'язків яких належить підтримання публічного обвинувачення в суді. В цьому контексті дуже важливим є належне функціонування інституту спрощених проваджень в кримінальному судочинстві у суді першої інстанції, оскільки саме завдяки йому стає можливим досягти більшої ефективності діяльності як суду, так і прокуратури та інших правоохоронних органів.

Водночас, із запровадженням інституту спрощених проваджень у систему кримінального судочинства України, стає все більш зрозумілим, що існує велика кількість спірних аспектів, прогалин і недоліків

законодавства, яке його регулює. Зокрема, навіть за спрощеної форми кримінального провадження, що здійснюється на підставі угод, присутність прокурора в судовому засіданні є обов'язковою. Це не є сприятливим чинником для зменшення навантаження на співробітників прокуратури, які за своїми посадовими обов'язками повинні підтримувати публічне обвинувачення у суді, особливо зосереджуючись на тяжких та особливо тяжких злочинах. Однак у випадку укладання угоди про визнання винуватості присутність прокурора в судовому засіданні, на нашу думку, не є доцільною, оскільки всі аспекти викладені письмово та винесені на розсуд суду.

Важливим аспектом функціонування цього інституту є можливість укладення угоди про примирення, що сприяє розвантаженню судів та правоохоронних органів, загальній гуманізації кримінального процесу України, його орієнтованості на відновлення порушеного права та відшкодування збитків. Сучасне законодавство України не передбачає обов'язкової процедури медіації у кримінальному провадженні, навіть розпочатої на основі приватного обвинувачення. Ми вважаємо, що запровадження цієї процедури в обов'язковому порядку є доцільним за всіма категоріями справ, розпочатих за приватним обвинуваченням.

Вельми важливою складовою в функціонуванні інституту спрощених проваджень в суді першої інстанції є неухильне дотримання прав і свобод людини. Спрощені провадження в формі укладення угоди про визнання винуватості за своєю суттю дещо звужує права обвинуваченого або підсудного, що підвищує необхідність отримання ним належної та всебічної правової допомоги.

Внесення змін до законодавства України повинно ґрунтуватись на міжнародних стандартах і також враховувати досвід іноземних країн, особливо тих, правова система яких є подібною до української.

Метою цього дослідження є розкриття особливостей законодавства, що регулює розгляд кримінальних проваджень у спрощеному порядку в суді першої інстанції окремих країн Східної Європи.

Деякі аспекти проблематики статті розглядалися українськими та закордонними вченими. Реалії правового життя, що постійно змінюється, проходить складний шлях реформування, зумовлюють необхідність постійного моніторингу позитивних та негативних рис законодавства, яке регламентує розгляд спрощеного порядку кримінальних проваджень в суді першої інстанції.

Спеціальних міжнародно-правових актів, що регламентують ті чи інші аспекти спрощених проваджень, наразі не існує. Однак будь-які національні правові акти, що встановлюють норми проведення спрощених проваджень та їх правові наслідки, повинні відповідати взятим країною міжнародно-правовим зобов'язанням, зокрема положенням та стандартам, викладеним в Загальній декларації прав людини, Міжнародному пакті про громадянські та політичні права, Європейській конвенції з прав та свобод людини та інших міжнародним договорам, до яких приєдналась і Україна. Також необхідно зазначити, що методологічне значення для розуміння стандартів спрощених проваджень в аспекті відповідності їх правам людини мають положення, які викладені в рішеннях Дванадцятого Конгресу Організації Об'єднаних Націй з попередження злочинності та кримінального судочинства (Сальвадор, Бразилія, 12-19 квітня 2010 р.).

Обґрунтовуючи доцільність запровадження спрощених проваджень, документи Конгреса зазначають, що переповненість в'язниць значною мірою обумовлена недоліками системи кримінального правосуддя: це й неефективні та затяжні розслідування, обмежене використання положень про звільнення (від тримання під вартою до суду), неефективна практика розгляду справ, наявність обмежених ресурсів у прокуратури та досудових органів, відсутність положень про спрощений судовий розгляд або їх недостатнє використання. Зазначені проблеми сприяють зростанню чисельності незавершених справ в судах, неприйнятному затягуванню строків завершення слідства й передання справ до судів, багаточисельним та іноді невинуватим перервам у судових засіданнях і зайвих затримках в судових розглядах та винесенні рішень у справах. Всі ці проблеми належать до чинників, що сприяють збільшенню тривалості строків тримання в попередньому ув'язненні. Бувають випадки, зазначається в документах, прийнятих на Конгресі, коли строк попереднього ув'язнення перевищує можливий строк самого покарання. Таким чином, в багатьох правових системах на долю осіб, що знаходяться у попередньому ув'язненні, приходиться значна частина ув'язнених [1].

В рішеннях згаданого Конгресу зазначається: «спрощене провадження» є спрощеним порядком, що прискорює судовий розгляд з метою забезпечення більш високої ефективності системи кримінального правосуддя та зведення до мінімуму витрат. В цілому, спрощене провадження використовується в судах більш низької

інстанції, звичайно, відносно менш серйозних кримінальних правопорушень та є прискореним порядком розгляду, в межах якого певні формальні процедури непотрібні чи спрощуються. Наприклад, у Канаді, в результаті внесення поправки до відповідного внутрішнього законодавства, була введена «гібридизація» кримінальних злочинів за Кримінальним кодексом, які раніш підлягали обов'язковому розгляду у суді. Така гібридизація дозволяє прокурорам використовувати спрощене провадження у відповідних справах та таким чином уникати більш складних процедур стосовно справ, що підлягають розгляду у суді, наприклад, у попередніх засіданнях (слуханнях про взяття під варту) чи суду присяжних. Гібридизація дозволяє спростити та прискорити судове провадження у справах, пов'язаних з менш серйозними злочинами та виправдовує застосування спрощеного судового розгляду» [1].

Отже, в рішеннях Конгресу зазначається, що існування інституту спрощених проваджень розвантажує прокуратуру, суди та в цілому систему кримінального судочинства і робить її більш ефективною. Після прийняття Конгресом відповідних рішень відбулася хвиля внесення до законодавства певних держав положень про спрощене провадження та більш широке їх використання в низці країн, в яких відповідні норми вже існували. До таких держав, зокрема, можна віднести і країни Центральної та Східної Європи, зокрема, й Україну.

Зазначимо, що наша стаття є складовою низки робіт, що були присвячені аналізу законодавства іноземних країн у сфері спрощених проваджень в суді першої інстанції. Так, нами вже був проведений аналіз законодавства Франції [2], Німеччини [3] та визначені можливості для запровадження досвіду вказаних країн у кримінальне процесуальне законодавство України.

Розглянемо досвід ще двох країн – Білорусі та Молдови – безпосередніх сусідів України, законодавство яких перебувало тривалий час під впливом пострадянських уявлень про сутність і мету кримінального процесу та має певні схожі риси.

Існує точка зору, що модернізація пострадянського простору шляхом різноманітних правових технологій призвела до виникнення і розвитку в кримінальному процесуальному законодавстві колишніх радянських республік онтологічно різних моделей прискореного провадження. При цьому, в низці країн моделі прискореного провадження отримали широке розповсюдження. Різниця соціальних спо-

дівань та ментальних підходів до визначення диференціальних типів різних процесуальних інститутів в країнах колишнього СРСР обумовили формування низки концептуально нових моделей прискореного провадження для певних країн. Отже, варіанти прискореного провадження в різних країнах не передбачають існування лише одного виду угоди. Так само, як в інших країнах, у них виділяють три основні типи прискореного провадження: скорочене провадження у справах про явні, очевидні злочини; прискорене провадження при укладенні угоди про співробітництво; спрощена модель судового засідання щодо справи за згодою обвинуваченого зі обвинуваченням [4, с. 126].

Однією з таких країн є Білорусь. Прискорений порядок розгляду кримінальних проваджень в цій країні набув доволі широкого розвитку та має значну динаміку.

Законодавство Республіки Білорусь детально регламентує всі аспекти кримінального процесу, в т. ч. можливість застосування, хід та наслідки особливої форми провадження в суді першої інстанції. Кримінально-процесуальний кодекс Білорусі має дещо іншу назву для спрощених проваджень (при збереженні усіх їхніх ознак) – вони називаються «прискореними». При розгляді особливостей цієї форми кримінального провадження слід підкреслити, що у статті 18 Кримінально-процесуального кодексу зазначено про те, що орган кримінального переслідування повинен прийняти усі передбачені законом заходи з всебічного, повного та об'єктивного дослідження обставин кримінальної справи, зібрати докази, які як доводять провину, так і виправдовують обвинуваченого, встановити обставини, що мають значення для правильного вирішення справи, захисту прав та законних інтересів осіб, що приймають участь у справі.

За статтею 326 («Прискорений порядок судового слідства») Кримінально-процесуального кодексу Республіки Білорусь передбачається, що у разі визнання обвинуваченим своєї провини та коли це визнання не заперечується якою-небудь з сторін та не викликає у суду сумнівів, суд, за згодою сторін, після допиту обвинуваченого з'ясовує у нього, чи не є його зізнання вимушеним. Після з'ясування цієї обставини суд вправі обмежитись дослідженням лише тих доказів, на які вкажуть сторони, або оголосити судове слідство закінченим та перейти до судових дебатів. При цьому, суд повинен роз'яснити сторонам, що відмова від дослідження доказів тягне недопущення оскарження чи опротестування вироку на цій підставі.

У цьому аспекті законодавство Білорусі є дещо схожим з іншими країнами світу, в т. ч. й України. Можливість застосування прискореної форми кримінального провадження у Республіці Білорусь обмежена кількома чинниками. Зокрема, воно не може застосовуватись до кримінальних справ про злочини неповнолітніх, а також про злочини, за вчинення яких за законом може бути призначено позбавлення волі на строк понад десяти років або смертна кара, та у випадках, коли хоча б один із обвинувачених не визнає своєї провини та справу стосовно нього неможливо виділити в окреме провадження [5, ст. 326].

Також в Білорусі прискорене провадження, окрім злочинів, вчинених неповнолітніми, є неможливим стосовно передбачених кримінальним законом суспільно небезпечних діянь, які вчинені неосудними чи особами, що захворіли психічним захворюванням після скоєння злочину. В таких випадках обов'язково проводиться попереднє слідство, що повинно бути закінчено не пізніше ніж у місячний термін з дня початку кримінальної справи [5, ст. 40].

Розгляд кримінальної справи прискореного провадження в судовому засіданні, як передбачено Кримінально-процесуальним кодексом Республіки Білорусь, відбувається згідно з загальними правилами судового розгляду, в т. ч. і без участі державного обвинувача. Водночас, призначення судового розгляду без участі державного обвинувача не заважає прокурору в будь-який момент вступити в судовий розгляд для підтримки обвинувачення. У випадку кримінальної справи без участі державного обвинувача головуючий в підготовчій частині судового засідання виявляє, чи вручена обвинуваченому та коли саме поряд з копіями процесуальних документів, що передбачені у частині 2 статті 316 Кримінального процесуального кодексу Республіки Білорусь, копія постанови про направлення кримінальної справи до суду.

Слід зазначити, що згідно з КПК Білорусі, при прискореному розгляді справи, неявка до суду без поважних причин потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, їх представників не заважає розгляду справи по суті [5, ст. 459].

Процедура розгляду кримінальної справи в прискореному порядку відбувається без оголошення особі обвинувачення та з винятками, передбаченими статтею 459 КПК Республіки Білорусь. Після виявлення головуючим у обвинуваченого його ставлення до висунутого обвинувачення, останньому пропонується надати показання з приводу

висунутого обвинувачення. Потім йому можуть бути поставлені питання потерпілим, цивільним позивачем, їх представниками, захисниками, цивільним відповідачем, його представником. У випадку, якщо визнання обвинуваченим своєї провини ніким не оскаржується та не викликає у суду сумнівів, то після допиту обвинуваченого та заслуховування показів (пояснень) потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, їх представників, що клопотали про допит, суд оголошує судове слідство закінченим та переходить до судових дебатів.

У випадку, якщо провина обвинуваченим не визначається повністю або частково чи якщо судом визнана необхідною участь державного обвинувача в судовому засіданні, суд виносить постанову про відкладення судового розгляду та виклику державного обвинувача, після чого розгляд кримінальної справи продовжується відповідно до загального порядку.

Стаття 456 КПК Республіки Білорусь передбачає, що не пізніше п'яти діб після проголошення вироку у кримінальній справі, яка розглянута судом в порядку прискореного провадження без участі державного обвинувача, копія вироку повинна бути вручена судом прокурору, що спрямував кримінальну справу до суду.

Аналіз законодавства Білорусі, що регламентує порядок розгляду кримінальної справи в прискореній формі, яскраво свідчить про доволі прагматичний підхід до необхідності участі державного обвинувача в таких випадках. Виявляється цілком виправданим те, що, якщо на попередньому слідстві обвинувачений визнав свою провину та не виникає сумнівів у його винуватості, то участь державного обвинувача в судовому засіданні не є доцільною. Таким чином, розвантажується робота прокуратури, що не приймає безпосередньої очної участі в таких справах, обмежуючись досудовим слідством та направленням справи з відповідними документами до суду. Отже, в цьому є беззаперечно позитивний досвід Білорусі в застосуванні прискореного розгляду кримінальних справ, особливо при навантаженні прокуратури України великою кількістю кримінальних проваджень, в т. ч. невеликої та середньої важкості, їх розгляду в судових засіданнях.

В контексті дослідження закордонного досвіду застосування спрощених проваджень в суді першої інстанції також є доцільним звернутися до досвіду інших сусідів України, що певний час, на думку деяких авторів, були об'єднані у своєрідну правову підсистему – пострадянську. Порівняння законодавства України, що регламентує

розгляд проваджень за спрощеною процедурою в суді першої інстанції, дозволить виявити недоліки та позитивні здобутки в цій сфері. Отже, звернемось до розгляду досвіду Молдови.

Кримінальний процес Молдови передбачає низку спрощених процедур, зокрема, спрощене провадження за угодою про визнання вини. Законодавство Республіки детально регламентує провадження за угодою про визнання вини. На відміну від законодавства України та Білорусі, а також багатьох інших держав Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Молдова визначає можливість укладення угоди за доволі велику кількість різнорідних злочинів як невеликої та середньої тяжкості, так і тяжких. Законодавство Молдови не встановлює обмежень щодо укладення угоди про винуватість у провадженнях, в яких є потерпілою фізична особа, а також не висуває вимог відносно підсудності злочинів. Поряд з цим, законодавство Молдови висуває серед вимог укладання угоди щиросердне каяття підозрюваного/обвинуваченого та його бажання взяти на себе відповідальність за вчинене, вільний та добровільний вияв бажання визнати вину та надати згоду на скорочене провадження у справі, а також суспільну зацікавленість в забезпеченні розгляду справи з мінімальними витратами [6, ст. 505].

Судовій інстанції, згідно з законодавством Республіки Молдова [6, п. 3 ст. 504], прямо заборонено брати участь у перемовинах про визнання вини. Вельми змістовною є регламентація дій у випадку незатвердження судовою інстанцією угоди про визнання вини (таке рішення повинно бути викладено у вигляді окремого документу – ухвали). Ця ухвала у випадку відхилення судом угоди про визнання вини, може бути оскаржена прокурором протягом 24 годин, про що він заявляє невідкладно після оголошення ухвали. У випадку, якщо після оголошення ухвали прокурор заявляє, що не буде оскаржувати її, судова інстанція приймає рішення про розгляд справи за повною процедурою відповідно до кодексу. Якщо свідки з'явилися за викликами, судовий розгляд може відбутись за повною процедурою [6, п. 3 ст. 507].

Угода про визнання вини, згідно з законодавством Молдови, закінчується проголошенням вироку, що може бути оскаржений в касаційному порядку тільки щодо процесуальних помилок та встановленої міри покарання [6, п. 6 ст. 509]. Таким чином, укладання угоди не позбавляє підсудного права на оскарження міри покарання, що також є додатковою гарантією дотримання прав та свобод людини.

Безумовно, прогресивним з точки зору дотримання гарантій прав людини є те, що захисник підозрюваного/обвинуваченого надає підтвердження в письмовій формі, що угоду про визнання вини обвинуваченим, підсудним було розглянуто ним особисто, що порядок, передбачений статтею 505 («Умови ініціювання та ухвалення угоди про визнання провини»), був дотриманий повною мірою та визнання провини підозрюваним, обвинуваченим є наслідком їх попередньої конфіденційної домовленості [6, ч. 3 ст. 505]. Таке письмове підтвердження є офіційним документом, який підвищує рівень відповідальності захисника щодо змісту угоди, а в кінцевому підсумку – сприяє дотриманню прав підозрюваного, обвинуваченого на ефективний захист. Вважаємо, що запровадження цієї процедури надання письмового підтвердження, що може бути у подальшому засобом оцінки ефективності дій захисника в кримінальному процесі, може бути дієвим механізмом запобігання недбалого ставлення до справи з його боку, в т. ч. і при наданні безоплатної правової допомоги. Судова інстанція при розгляді угоди, окрім іншого, повинна з'ясувати питання, чи задоволений підсудний якістю юридичної допомоги, яка була надана його захисником [6, ст. 506].

Отже, підсумовуючи аналіз законодавства Молдови, слід зробити висновок про те, що її законодавство значною мірою відображує тенденції щодо дотримання прав обвинуваченого, підсудного. Це стосується як з'ясування якості юридичної допомоги, яку він отримав в ході підготовки угоди, так і можливості оскарження вироку в частині покарання.

У законодавстві Молдови існують норми, що регулюють порядок здійснення переслідування та розгляду очевидних злочинів. Такими вважаються злочини, розкриті у момент їх вчинення, а також такі, виконавець яких одразу після вчинення злочину переслідується постраждалими, очевидцями, іншими особами або захоплений недалеко від місця вчинення злочину зі зброєю, інструментами чи іншими знаряддями, що надає можливість передбачати, що він є учасником злочину [6, ст. 513]. Вказані норми регламентують можливість їх застосування щодо очевидних незначних злочинів, злочинів середньої тяжкості та тяжких злочинів [6, п. 1 ст. 514]. Прокурор, який отримав матеріали справи за очевидним злочином, перевіряє їх та, у випадку достатності доказів, пред'являє виконавцю діяння обвинувачення без складання обвинувального акту та направляє матеріали до суду.

Стаття 517 КПК Молдови вказує на те, що слухання за очевидними злочинами здійснюється у п'ятидобовий термін з дня отримання матеріалів справи. Присутність підсудного та його захисника, постраждалого та свідків у судовому засіданні забезпечується прокурором. Розгляд справи при цьому проводиться в загальному порядку, передбаченому Кримінально-процесуальним кодексом Республіки Молдова, а якщо укладено угоду про визнання вини, то застосовується відповідна процедура. Строк може бути пролонговано до 10 днів.

Кримінально-процесуальний кодекс Молдови передбачає застосування процедури медіації, або примирення сторін. Детально можливість застосування цієї процедури передбачено ст. 344-1, яка вказує на те, що вона застосовується щодо злочинів середньої тяжкості, а також за менш тяжкі злочини, а у випадку вчинення злочинів неповнолітнім – і за більш тяжкі злочини. Медіатор негайно починає процедуру медіації та у випадку примирення сторін складає угоду про медіацію, що підписується сторонами та представляється до судової інстанції, у провадженні якої перебуває справа. У випадку, якщо примирення не відбулося, медіатор складає вмотивований висновок, який також направляється до судової інстанції.

Проаналізувавши законодавство Молдови в цій частині, можна зробити проміжний висновок про те, що введення в обов'язковому порядку процедури медіації за певні злочини сприяє розвантаженню системи правосуддя, оскільки примирення між учасниками провадження у справах за приватним обвинуваченням тягне за собою закриття кримінальної справи або призначення менш тяжкого покарання та відшкодування збитків особі, що є постраждалою від злочину. Це також сприяє гуманізації кримінального процесу, перетворенню його на дієвий механізм відновлення порушених злочинами прав.

Проаналізувавши законодавство окремих країн Східної Європи, можемо зробити певні висновки стосовно можливості та доцільності запровадження їх досвіду правового регулювання розгляду кримінальних проваджень в суді першої інстанції в Україні. По-перше, безумовно, позитивним є розгляд в суді угоди про визнання вини без участі прокурора, як це передбачено законодавством Республіки Білорусь. Це актуально для України в аспекті можливості зосередження працівників прокуратури, до посадових обов'язків яких належить підтримання обвинувачення в суді, на тяжких та особливо тяжких злочинах. По-друге, доцільно запровадити, як це передбачено

законодавством Молдови, письмові гарантії захисника при укладанні угоди про визнання вини, що вона була ним розглянута належним чином, є вільним волевиявленням обвинуваченого чи підсудного. По-третє, дуже корисним в аспекті дотримання прав людини є запровадження, за аналогією з Молдовою, додаткового процесуального документу, в якому у разі укладання угоди про визнання вини підсудний чи обвинувачений свідчить про те, що він задоволений тією правовою допомогою, яка була йому надана. По-четверте, дуже корисним для України є досвід Молдови стосовно прискороного розгляду очевидних злочинів, особливо того, що прокурор направляє матеріали в дуже короткий строк до суду без обвинувального акту, а вже суд вирішує всі інші питання, в т. ч. пов'язані з мірою покарання. По-п'яте, інститут обов'язкової медіації для певних категорій злочинів, що запроваджений в Молдові, також представляє особливий інтерес для України, оскільки примирення сторін розвантажує як судову, так і правоохоронну систему, і в кінцевому підсумку – сприяє дотриманню прав людини. Перспективами подальшого дослідження в цій сфері є розгляд спрощеного порядку розгляду кримінальної справи в суді першої інстанції таких країн, як США та Канада, що засновані на прецеденті як основному джерелі права та мають значний досвід функціонування цього правового інституту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Семинар-практикум по стратегии и оптимальным видам практики по предупреждению переполненности исправительных учреждений. Справочный документ / Двенадцатый конгресс ООН по предупреждению преступности и уголовному правосудию. URL: <https://daccess-ods.un.org/TMP/5860841.27426147.html>
2. Великодний Д. В. Спрощені форми кримінального провадження: огляд досвіду Франції та України // Митна справа. 2014. № 2 (92). Ч. 2. Кн. 1 С. 120-124.
3. Великодний Д. В. Спрощені провадження в кримінальному процесі України та Німеччини: порівняльний аналіз // Прикарпатський юридичний вісник. 2016. № 4 (13). С. 112-116.
4. Волеводз А. Г., Литвиненко П. А. Упрощенное (ускоренное) уголовное судопроизводство в некоторых странах Европы // Российская юстиция. 2010 № 10. С. 38-41.
5. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Беларусь. URL: http://etalonline.by/?type=text&regnum=НК9900295#load_text_none_1_
6. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Молдова. URL: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=2&id=326970>

